

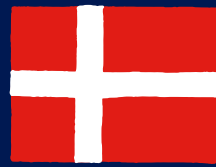
EUROPA

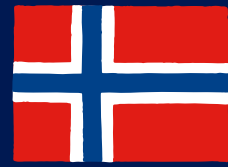
Zweden

Finland

Denemarken

Noorwegen

IJsland

Westelijke Sahara

Mauritanië

Kaapverdië

Senegal

Gambia

Guinee-Bissau

Ierland

Verenigd Koninkrijk

Nederland

België

Duitsland

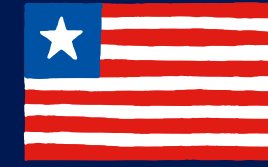
Luxemburg

Guinee

Sierra Leone

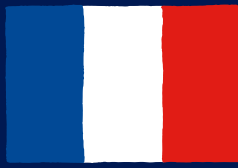
Liberia

Ivoorkust

Ghana

Frankrijk

Monaco

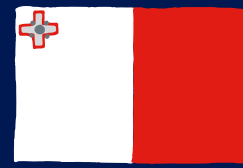
Andorra

Spanje

Portugal

Malta

Vaticaanstad

Togo

Benin

Burkina Faso

Mali

Niger

Nigeria

San Marino

Italië

Zwitserland

Liechtenstein

Oostenrijk

Tsjechië

Kameroen

Centraal-Afrikaanse Republiek

Tsjaad

Soedan

Zuid-Soedan

Polen

Slowakije

Hongarije

Slovenië

Kroatië

Eritrea

Ethiopië

Djibouti

Somalië

Kenia

Bosnië en Herzegovina

Servië

Montenegro

Kosovo

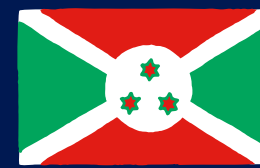
Albanië

Macedonië

Tanzania

Burundi

Rwanda

Oeganda

Congo-Kinshasa

Congo-Brazzaville

Griekenland

Cyprus

Bulgarije

Roemenië

Moldavië

Oekraïne

Gabon

Equatoriaal-Guinea

Sao Tomé en Principe

Angola

Zambia

Malawi

Belarus

Litouwen

Letland

Estland

Rusland

Mozambique

Zimbabwe

Botswana

Namibië

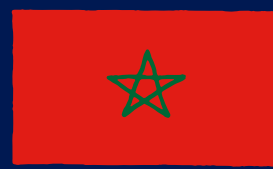

Zuid-Afrika

Lesotho

AFRIKA

Marokko

Algerije

Tunesië

Libië

Egypte

Swaziland

Madagaskar

Comoren

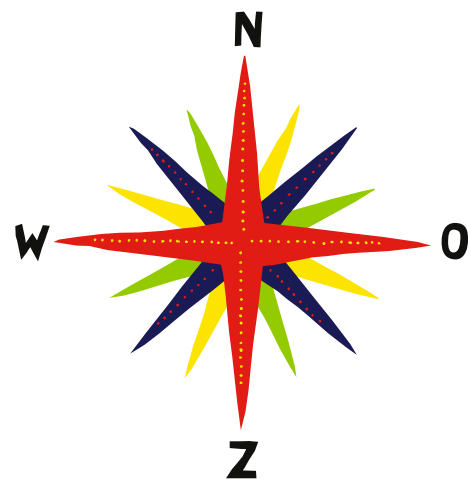
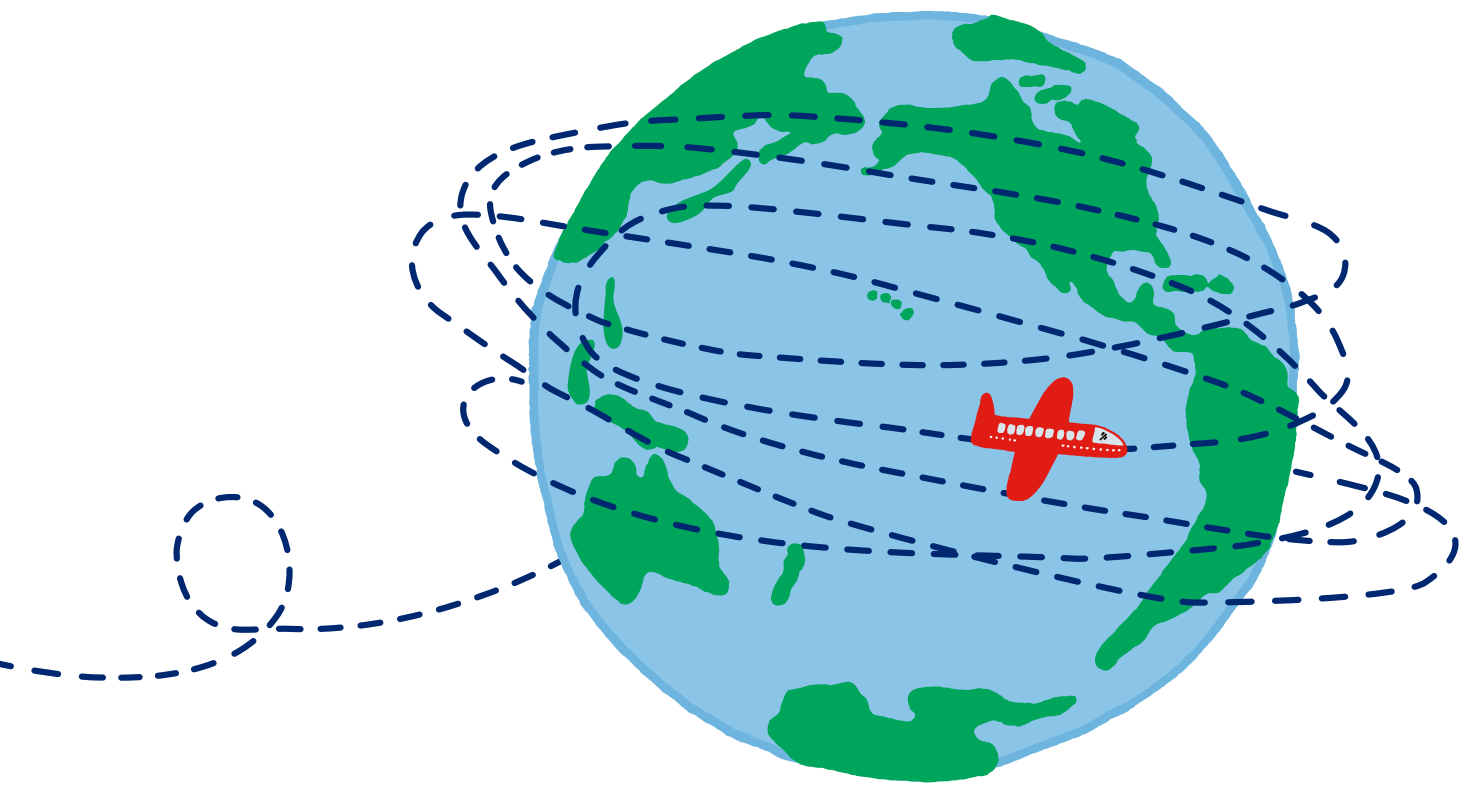

Seychellen

Mauritius

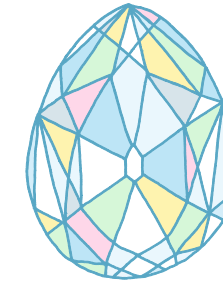
Voor 's werelds
grootste diamanten
Lisa, Ossian en Simon

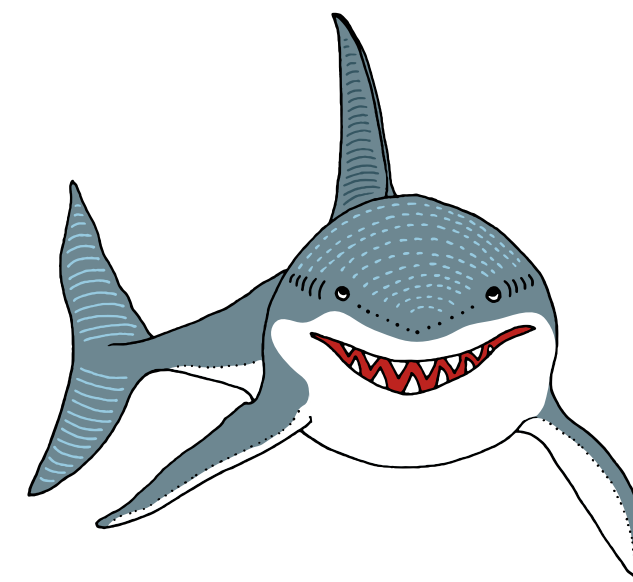
Eerste druk 2024
© 2023 tekst en illustraties Sarah Sheppard
Vormgeving: Sarah Sheppard
Oorspronkelijke titel: *Viktiga kartor för äventyrare och dagdrömmare*
Oorspronkelijke uitgever: Bonnier Carlsen Bokförlag, Zweden
Voor het Nederlandse taalgebied:
© 2024 Uitgeverij J.H. Gottmer / H.J.W. Becht BV
Postbus 317, 2000 AH Haarlem (e-mail: info@gottmer.nl)
Uitgeverij J.H. Gottmer / H.J.W. Becht BV maakt deel uit van
de Gottmer Uitgevers Groep BV
Vertaling: Mijke Hadewey van Leersum
Zetwerk: Studio Nico Swanink
ISBN 978 90 257 8014 2 | NUR 210
www.gottmer.nl

SARAH SHEPPARD

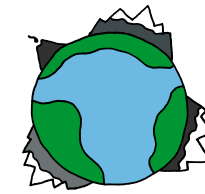
Vertaald door Mijke Hadewey van Leersum

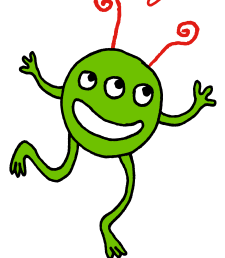
ATLAS VOOR AVONTURIERS

GOTTMER
Haarlem

Hé!
Niets is te gek voor een atlasreiziger!

BELANGRIJKE KAARTEN

Waar vind je de Bermudadriehoek? Waar leven de gevaarlijkste dieren? Wie was er als eerste op de Zuidpool? En hoe diep is de diepste diepzeeetrog eigenlijk? Op de kaarten in dit boek kom je meer te weten over al deze mysterieuze, fantastische en spannende dingen op aarde. Fijne reis!

GOUD EN EDELSTENEN.....	8-9
MYSTERIEUZE PLEKKEN.....	10-11
GIFTIGE DIEREN.....	12-13
ONTDEKKINGSREIZIGERS EN AVONTURIERS... ..	14-15
PIRATEN EN SCHATTEN.....	16-17
GEVAARLIJKE DIEREN.....	18-19
DINOSAURIËRS.....	20-21
HOGE BERGEN.....	22-23
GROTE OCEANEN.....	24-25
DIEPZEEETROGGEN.....	26-27
AARDPLATEN.....	28-29
VULKANEN EN AARDBEVINGEN.....	30-31
ONSTUIMIG WEER.....	32-33
DE MAAN.....	34-35

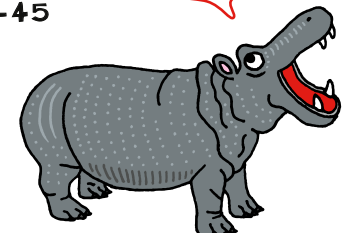
Duik naar de bodem van de diepzee op p. 27. Blub!

Je goud of je leven op p. 17!

KAARTEN	
EUROPA EN AFRIKA.....	36-37
NOORD- EN ZUID-AMERIKA.....	38-39
AZIË EN OCEANIË.....	40-41
NOORD- EN ZUIDPOOLCIRKEL.....	42-43
DE MAAN.....	44-45

Ik ben levensgevaarlijk, kijk maar op p. 19!

PIRATEN EN SCHATTEN

SCHEEPS- WRAKI!

In 1996 werd het wrak gevonden van *Queen Anne's Revenge*, het schip van kapitein Zwartbaard, op de bodem van de zee bij Atlantic Beach in North Carolina. Het was duidelijk een piratenschip want er waren allemaal kanonnen aan boord. Een aantal zelfs nog geladen!

REISTIP!
Kapitein Kidd verstopte zijn schat ergens op Oak Island!

Hier met dat goud!

LAAD DE KANONNEN!

STILLE OCEAAN

REISTIP!

De schat van Lima ligt ergens begraven op Isla del Coco. De kist bevat goud, zilver, diamanten en zwaarden met edelstenen! De schat is tientallen miljoenen waard. Succes!

DE SCHAT VAN LIMA

In 1820 kreeg kapitein William Thompson opdracht van de kerk om een grote schat van Lima naar Mexico te vervoeren. Maar eenmaal op zee kon Thompson de verleiding niet weerstaan en stal hijzelf de waardevolle vracht. Hij doodde de bewakers, gooide ze overboord en werd piraat! Hij zeilde naar het onbewoonde eiland Isla del Coco, waar hij alles begraf. Het duurde echter niet lang voordat hij opgepakt werd! De bemanning werd veroordeeld voor zeeroverij – een misdaad waarvoor je werd opgehangen. Kapitein Thompson zou gespaard worden als hij vertelde waar de schat lag. Maar toen hij terugkwam op Isla del Coco, ontscapte hij de jungle in en ver-dween! Velen hebben gezocht, maar niemand heeft de schat van Lima ooit gevonden...

Schurken op zee!

Piraten, ook wel zeerovers genoemd, zijn van alle tijden. Zolang er schepen zijn, zijn er ook schurken die op zee roven en plunderen! Op de kaart zie je waar een paar van de bekendste piraten viethingen en waar ze hun schatten schijnen te hebben verstopt – hoewel ze nooit meer gevonden zijn! Op de kaart zie je ook waar je absoluut niet moet zijn. Want piraten bestaan nog steeds – Ai, ai!

Anne Bonny

Piraten in de Cariben

Piraten voeren in de meeste oceanen op aarde, maar in de Caribische Zee in de 17de en 18de eeuw voeren er superveel!

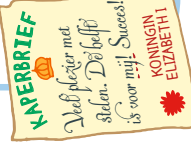
In die tijd plunderden Spaanse veroveraars erop los in Amerika en stalen goud en zilver. De schatten werden op grote handelsschepen geladen en naar Europa gebracht.

Maar de Spanjaarden waren niet de enige schatzoekers. Het wemelde voor de Amerikaanse kust namelijk van de piraten! Die hadden kleinere en snellere boten waarmee ze makkelijk voorbij de zware vaartuigen van de Spanjaarden konden varen. Met gehesen piratenvlag en bewapend met pistolen en zwaarden, klimmen de piraten aan boord en stalen alle schatten!

Kapers

Een deel van de rovers op zee waren geen gewone piraten, maar kapers. Ze zeilden in opdracht van hun thuisland en hadden een zogeheten kaperbrief gekregen. Ze mochten zoveel stelen als ze wilden, als ze de winst maar met de staat deelden!

De kapers kwamen vaak uit Engeland, Nederland en Frankrijk – drie landen die niet vonden dat Spanje als enige alle Amerikaanse schatten mocht jatten! De Spanjaarden hadden hun schatten zelf ook gestolen, van de inheemse bevolking in Amerika!

Ik ben kapitein Zwartbaard! Om er extra eng uit te zien heb ik stukjes brandend touw onder mijn hoed gestoken, zodat ik omringd word door zwarte, mysterieuze rook. Hé hé!

Zwartbaards vlag

LARS GATHENHIELM

Zelfs in Zweden waren er piraten! Lars kreeg in 1710 een kaperbrief van Karel XII en kon toen naar hartelust gaan plunderen. Na zijn dood nam zijn vrouw Ingela het kapen van hem over.

In het begin van de 16de eeuw plunderden de broeders Barbarossa ('rode baard') overal op de Middellandse Zee!

KAPITEIN KIDD

Zakenman William Kidd kreeg opdracht om een onbekende piraat op te sporen, Long Ben Avery, die in de Indische Oceaan voer. Maar de opdracht mislukte en kapitein Kidd werd zelf piraat! Het ging alleen niet zo goed en hij werd in 1701 opgehangen in Londen. Kapitein Kidds lijk werd opgehangen in een ijzeren kooi in de haven. Daar bleef hij jarenlang hangen, als waarschuwing voor andere piraten!

MADAME CHING

Een van de meest succesvolle piraten ooit was de Chinese madame Ching. In het begin van de 19de eeuw had ze macht over de hele Zuid-Chinese Zee met een piratenvloot van duizenden schepen!

Ik ben madame Ching, de Piraten-koningin!

Hier komt kapitein Kidd!

Edward Low was een vreselijke piraat die in de Caribische Zee voer. Ooit sneed hij de oren van een man af en dwong hem om ze op te eten met zout en peper!

PAS OP!

Tegenwoordig hebben piraten geen schepen en zwaarden meer, maar speedboten en mitrailleurs. Handelsschepen en luxe-schepen worden aangevallen en beroofd en soms wordt iedereen aan boord zelfs gedood! Pas goed op in de Straat van Malakka en de Golf van Aden, daar liggen vaak piraten op de loer. Zelfs in de Golf van Guinee en de zee voor de Hoorn van Afrika varen piraten!

Kapitein Edward Lows vlag

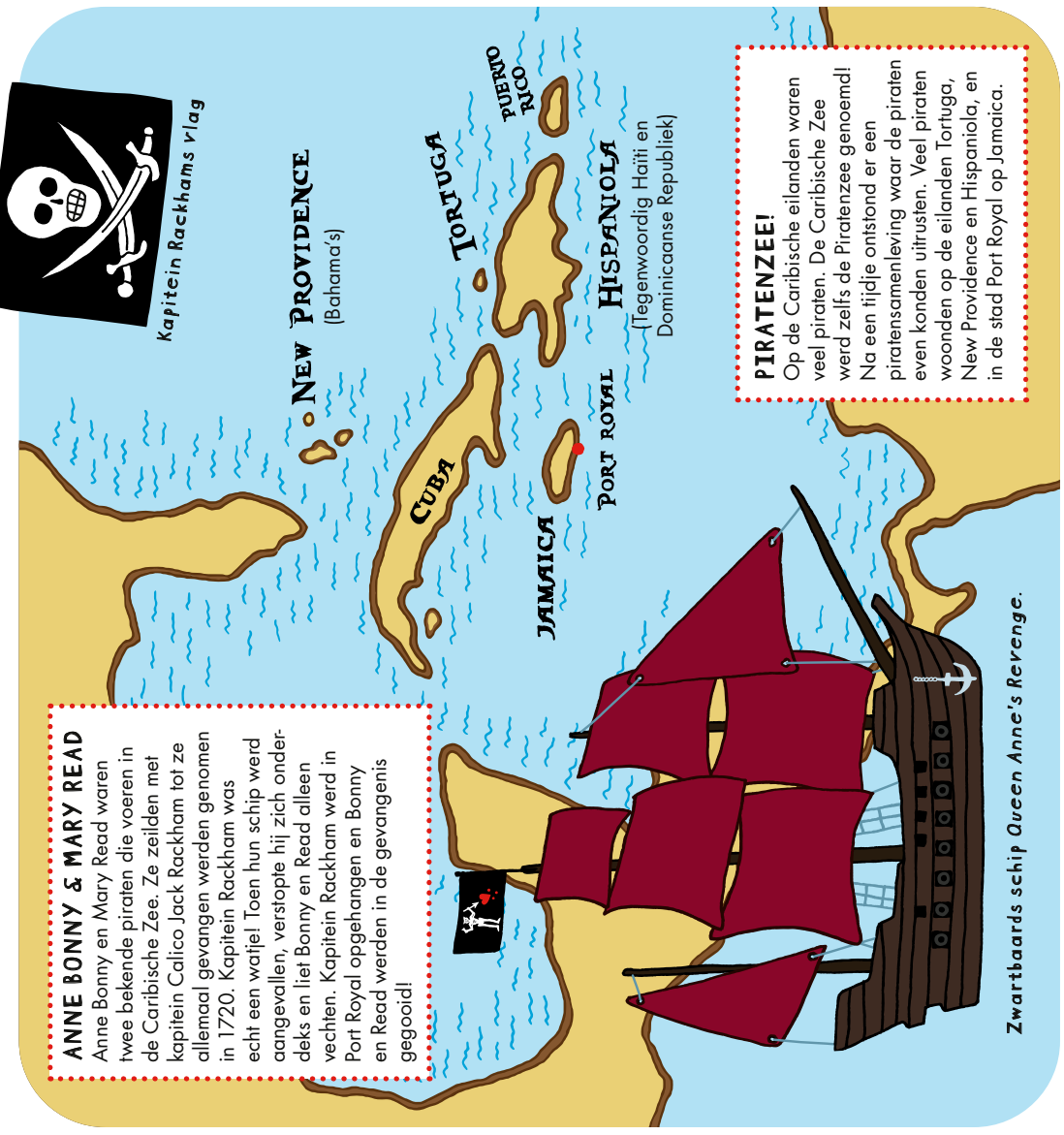
Kapitein Rackhams vlag

ANNE BONNY & MARY READ

Anne Bonny en Mary Read waren twee bekende piraten die voeren in de Caribische Zee. Ze zeilden met kapitein Calico Jack Rackham tot ze allemaal gevangen werden genomen in 1720. Kapitein Rackham was echt een waije! Toen hun schip werd aangevallen, verstopte hij zich onder-deks en liet Bonny en Read alleen vechten. Kapitein Rackham werd in Port Royal opgehangen en Bonny en Read werden in de gevangenis gegooid!

NEW PROVIDENCE

(Bahama's)

Zwartbaards schip *Queen Anne's Revenge*.

PIRATENZEE!

Op de Caribische eilanden waren veel piraten. De Caribische Zee werd zelfs de Piratenzee genoemd! Na een tijdje ontstond er een piratensamenleving waar de piraten even konden uitrusten. Veel piraten woonden op de eilanden Tortuga, New Providence en Hispaniola, en in de stad Port Royal op Jamaica.

De piratenvlag

Er waren veel verschillende piratenvlaggen. Elke kapitein had een eigen motief, hoe enger hoe beter. Ze gebruikten vaak gekruiste boten, zwaarden en doodskoppen. De piratenvlag werd gehesen voor een aanval en alleen al het zien van de vlag joeg de ander de schrik in het lijf. Niet veel zeemannen durfden te vechten tegen piraten! De meeste angstaanjagende vlag was niet de zwarte piratenvlag, maar een felrode vlag. Was die gehesen, dan was het einde nabij... Een rode vlag betekende dat iedereen naar de haaien ging!

Het bekendste piratenmotief kwam van kapitein Edward England.

GEVAARLIJKE DIEREN

NOORDELIJKE IJSZEE

IJSBEER
In het bovenste puntje van de wereld leeft de enorme ijsbeer, in de Arctische poolgebieden, waar hij op het ijs jaagt op zeehonden. De ijsbeer is enorm gevaarlijk! Zo hoog in het Noorden is er maar weinig te eten, en dan is een mens, bij gebrek aan wat beleters, een prima lunch! De ijsbeer is ook een stille jager. Vaak zie je hem pas als hij voor je neus staat. En dan kan het te laat zijn... Een ijsbeeraanval overleeft men maar zelden.

REISTIP!
Op Spitsbergen kun je zomaar een ijsbeer tegenkomen! Er wonen er wel 3000.

REISTIP!
In het Serengeti Park en Kruger Park kun je op safari. Daar zie je leeuwen, nijlpaarden en krokodillen in het echt, en in het wild! Hier wonen ook andere spannende dieren zoals neushoorns, luipaarden, olifanten, zebra's en giraffen!

REISTIP!
Bijna de helft van Afrika's leeuwen woont in Tanzania, en veel in Serengeti.

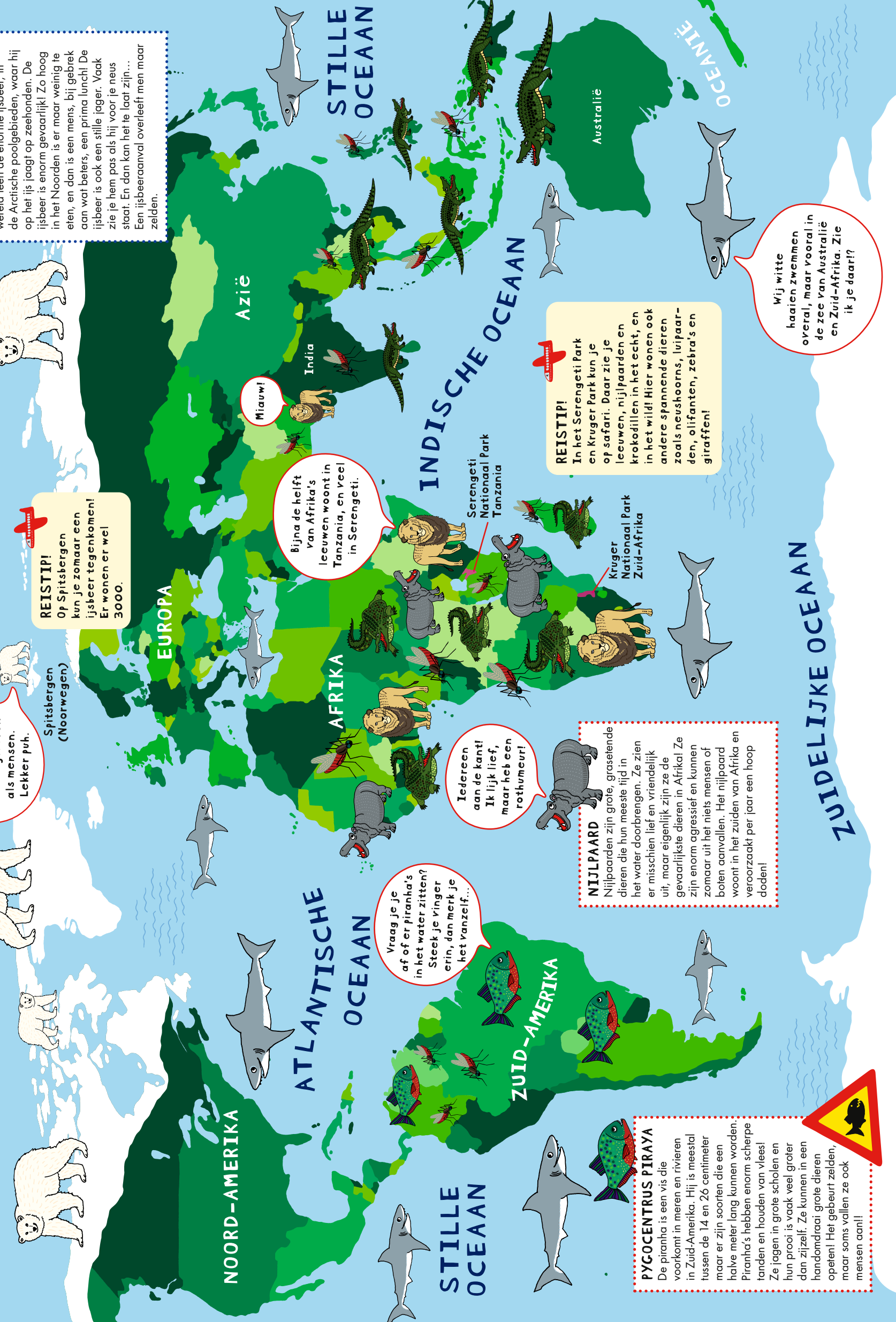
REISTIP!
Op Spitsbergen wonen net zoveel ijsberen als mensen. Lekker puh.

REISTIP!
Tedereen aan de kant! Ik lijk lief, maar heb een rothumeurt!

REISTIP!
Vraag je je af of er piranha's in het water zitten? Steek je vinger erin, dan merk je het vanzelf...

REISTIP!
De piranha is een vis die voorkomt in meren en rivieren in Zuid-Amerika. Hij is meestal tussen de 14 en 26 centimeter maar er zijn soorten die een halve meter lang kunnen worden. Piranha's hebben enorm scherpe tanden en houden van vlees! Ze jagen in grote scholen en hun prooi is vaak veel groter dan zijzelf. Ze kunnen in een handomdraai grote dieren opeten! Het gebeurt zelden, maar soms vallen ze ook mensen aan!!

REISTIP!
Van alle haaien val ik het vaakst mensen aan. Maar ik beloof dat ik alleen eren proeven...

Pas op! Kijk uit!

Van alle dieren op aarde zijn er maar weinig gevaarlijk voor de mens. Mensen zijn meestal gevaarlijker voor dieren! Maar er zijn situaties die je maar beter kunt ontwijken. Een duik nemen tussen de krokodillen of wandelen tussen de leeuwen en ijsberen is geen goed idee! Op de kaart zie je waar ter wereld je iets beter moet opletten op water ritseit in de bosjes.

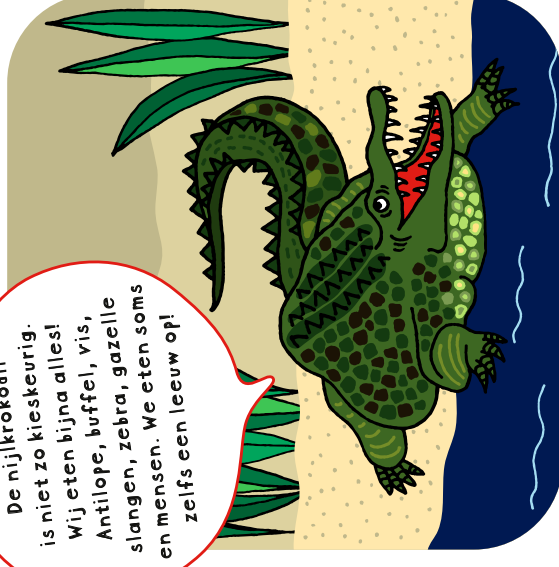
De leeuw

De leeuw is naast de tijger de grootste kactachtige op aarde. Al tienduizend jaar geleden bestonden er allerlei leeuwen in allerlei landen. Inmiddels zijn er nog maar twintigduizend leeuwen over. Ze leven in de zuidelijke helft van Afrika en in een klein gebied in Noordwest-India. Leeuwen jagen meestal op zebra's en buffels, maar soms eten ze ook mensen!
In Tanzania is een groot deel van de jachtgebieden verbouwd tot akkers, waardoor de leeuwen vaker mensen aanvallen. Met leeuwen als burens ben je je leven niet zeker!

Witte haai

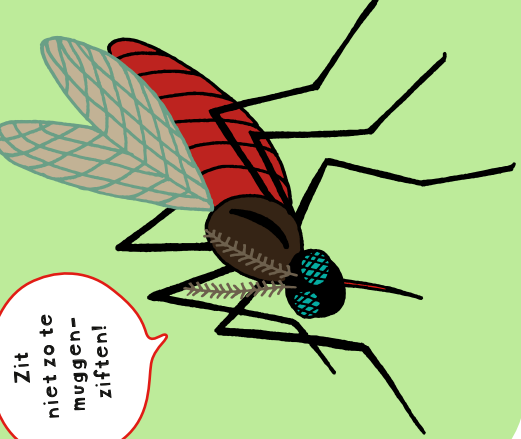
De witte haai is de grootste en engste van alle haaien. Hij heeft enorme karteltanden en staat bekend als de dodelijkste jager van de zee. De witte haai ruikt bloed al vanaf kilometers afstand!
Gelukkig eet de witte haai niet graag mensen. Wij zijn veel te botig! Maar soms neemt hij wel een hapje van wat er in het water drijft. Van boten, surfplanken en van mensen die aan het zwemmen zijn! Omdat het vaak bij één hapje blijft, overleven mensen zo'n aantal meestal. Maar dat ene hapje kan wel veel schade aanrichten...

De nijlkrokodil is niet zo kieskeurig. Wij eten bijna alles! Antilope, buffel, vis, slangen, zebra, gazelle en mensen. We eten soms zelfs een leeuw op!

Krokodil

Er zijn een hoop krokodillen in de wereld, maar er zijn twee soorten waarvoor je moet uitkijken! De nijlkrokodil in Afrika en de zee-krokodil (zoutwaterkrokodil) die in Australië en delen van Azië voorkomt.
Ze worden ongeveer 5 meter lang en zijn enorm brutaal en agressief. De krokodil kan urenlang onder het oppervlak wachten tot er een prooi langs de kant voorbij komt. Zodra ze aanvallen, gaat alles enorm snel, bijna alsof ze uit het water vliegen. Een krokodillaanval is vaak binnen enkele seconden voorbij!

Zit niet zo te muggen-ziften!

Help! Een mug...

Welk dier is het allergevaarlijkst voor mensen? Is het een kwaait leeuw, een hongerige ijsbeer of een boze krokodil? Nee, het gevaarlijkste dier is een irritant klein insect - de malariamug. Maar het is niet de mug die gevaarlijk is, maar de ziekte die je krijgt als je erdoor geprikt wordt!
Malaria is een van de meest voorkomende, maar ook ernstigste ziekten ter wereld! In arme landen zijn vaak geen medicijnen beschikbaar en elk jaar sterven er meer dan een half miljoen mensen aan. Malaria komt voornamelijk voor in Afrika.

Een witte haai heeft 300 karteltanden en de rest is ook superscherp!

Tand van een witte haai op ware grootte! (Wel 7,5 cm. Bril!)

De witte haai leeft het liefst in temperaturen van 12 tot 24 graden. In de poolzee is het water te koud en in tropische zeeën te heet!

Van alle haaien val ik het vaakst mensen aan. Maar ik beloof dat ik alleen eren proeven...

De witte haai heeft een grijze rug en witte buik. Hij wordt 4-6 meter lang en eet vis en zeehond.

Wij witte haaien zwemmen overal, maar vooral in de zee van Australië en Zuid-Afrika. Zie ik je daar?!

REISTIP!
In het Serengeti Park en Kruger Park kun je op safari. Daar zie je leeuwen, nijlpaarden en krokodillen in het echt, en in het wild! Hier wonen ook andere spannende dieren zoals neushoorns, luipaarden, olifanten, zebra's en giraffen!

REISTIP!
Bijna de helft van Afrika's leeuwen woont in Tanzania, en veel in Serengeti.

Miaow!

Bijna de helft van Afrika's leeuwen woont in Tanzania, en veel in Serengeti.

Tedereen aan de kant! Ik lijk lief, maar heb een rothumeurt!

Vraag je je af of er piranha's in het water zitten? Steek je vinger erin, dan merk je het vanzelf...

PYOCENTRUS PIRAYA
De piranha is een vis die voorkomt in meren en rivieren in Zuid-Amerika. Hij is meestal tussen de 14 en 26 centimeter maar er zijn soorten die een halve meter lang kunnen worden. Piranha's hebben enorm scherpe tanden en houden van vlees! Ze jagen in grote scholen en hun prooi is vaak veel groter dan zijzelf. Ze kunnen in een handomdraai grote dieren opeten! Het gebeurt zelden, maar soms vallen ze ook mensen aan!!

NIJLPAARD
Nijlpaarden zijn grote, graselende dieren die hun meeste tijd in het water doorbrengen. Ze zien er misschien lief en vriendelijk uit, maar eigenlijk zijn ze de gevaarlijkste dieren in Afrika! Ze zijn enorm agressief en kunnen zomaar uit het niets mensen of boten aanvallen. Het nijlpaard woont in het zuiden van Afrika en veroorzaakt per jaar een hoop doden!